

ŠKOLA HROU S CASSIOPEIOU

nabídka výukových programů

2017/2018 PRO 1. STUPEŇ ZŠ

OBSAH	strana
ÚVODNÍ INFORMACE	2
ŠKOLA HROU V UČEBNĚ	4
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	4
KULTURNÍ TRADICE	9
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	10
ŠKOLA HROU V PŘÍRODĚ	12
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	12
JEDNODENNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ PROGRAMY	13
VÍCEDENNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ PROGRAMY	19
DALŠÍ AKCE POŘÁDANÉ CASSIOPEIOU VE ŠKOLNÍM ROCE 2017/18	22

O NÁS

Centrum environmentální a globální výchovy Cassiopeia tvoří tým lektorů, kteří pracují s environmentálními a jinými tématy v duchu úsloví „škola hrou“. Více než 20 let realizujeme výukové programy pro školní kolektivy, dlouhodobé školní projekty, vzdělávací akce pro pedagogy, volnočasové akce pro děti i pro dospělé.

Otevíráme dětem svět přírody, rozvíjíme jejich vnímavost a informovanost ve vztahu k přírodě a k životnímu prostředí. Pomáháme dětem najít cesty k porozumění odlišnostem a k přátelskému soužití v kolektivu. Vedeme děti k osvojování environmentálně i sociálně příznivých návyků a způsobů jednání.

CEGV Cassiopeia je zřizována Forestem – jedním ze základních článků Hnutí Brontosaurus.

VÝUKOVÉ PROGRAMY

Výukový program je promyšlený celek na sebe navazujících učebních aktivit na dané téma. Je založen na metodách aktivního učení žáků, často využívá spolupráci v malých skupinách (lektor zpravidla uvádí činnosti, pomáhá žákům s řešením úkolů, organizuje sdílení výsledků, diskusí, doplňuje informace). Výukový program obohacuje a doplňuje školní vzdělávání jak obsahově, tak metodicky. V naší nabídce najdete výukové programy s environmentální, multi-kulturní a osobnostně-sociální tematikou, s řadou přesahů do dalších oblastí vzdělávání. Lektorů mají zkušenosti s vedením dětských kolektivů a většinou i pedagogické vzdělání. Výukové programy probíhají v našem centru v Č. Budějovicích (viz mapka), na venkovních lokalitách nebo přímo ve školách. Informace najdete u anotací jednotlivých programů.

JAK OBJEDNÁVAT?

Přes internet: www.cegv-cassiopeia.cz (kde naleznete potřebné instrukce)

Nejdéle do 3 týdnů po objednání vás bude kontaktovat lektor/-ka výukového programu, domluví s vámi konkrétní termín a organizační záležitosti. Prosíme, omluvte dlouhou dobu vyřizování objednávek na začátku školního roku.

PODMÍNKY A DOPORUČENÍ

Zrušení dohodnutého termínu školou: nejpozději týden předem (u terénních programů s ohledem na počasí i v den plánovaného konání). V případě rušení termínů méně než týden předem nebo nedostavení se bez zrušení termínu neúčtujeme storno poplatky, způsobené komplikace však zohledňujeme při příštím objednávání. Možným řešením za akutních situací je účast jiné třídy z vaší školy na programu.

Zrušení dohodnutého termínu Cassiopeiou: je možné v případě náhlé indispozice lektora, nebo v případě jiné potřeby po dohodě s objednavajícím. Za zrušený termín navrhne náhradní termíny.

Cena programu:

Ceny uvedené u anotací jednotlivých programů jsou konečné pro školy zřizované Statutárním městem České Budějovice. Minimální celková cena programu je 900 Kč, u venkovních programů na vzdálenějších přírodních lokalitách 1200 Kč. Ceny pro ostatní školy mohou být upraveny s ohledem na časovou a finanční náročnost dopravy lektorů.

V případě konání výukového programu ve školách mimo České Budějovice jsou uvedené ceny platné za těchto podmínek:

- Škola se nachází v dojezdové vzdálenosti nejvýše 1 hodinu veřejnými dopravními prostředky z Č. Budějovic. Podmínka platí i pro zpáteční cestu. V případě nesplnitelnosti dané podmínky je možným řešením odvoz lektora z / do zastávky autobusu či vlaku.
- Škola umožní optimální řešení z hlediska využití času lektora (dva programy po sobě, čas zahájení programů s ohledem na dopravní spojení).

V rámci organizačních domluv vám rádi pomůžeme najít optimální řešení objednávky.

Účast pedagoga: Doprovázející pedagog zodpovídá po celou dobu konání programu za bezpečnost a chování žáků.

Vybavení dětí: Do našich učeben není dovolen vstup v botách (doporučujeme vzít s sebou přezůvky, několik párů můžeme zapůjčit). Případné další požadavky na vybavení vám sdělí lektor/-ka během organizačních domluv.

Před objednáním zvažte, že výukový program:

- může přinést trvalejší efekt při vhodném provázání s ostatní výukou (lektori vám rádi poskytnou doplňující náměty, odkazy na didaktické materiály apod.)
- je vzhledem k použitým metodám organizován relativně volněji, nečekejte absolutní klid ve třídě
- vyžaduje čas, uvedený v anotaci (krácení je zpravidla na úkor kvality)
- u skupin s problematickým chováním doporučujeme konzultovat výběr programu s lektory Cassiopeia, docílíte tím většího prožitku a dopadu pro danou skupinu

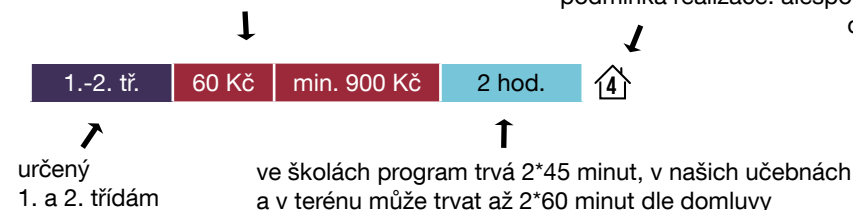
Na spolupráci se těší

Mgr. Tomáš Smrž, Mgr. Tereza Velehradská, Mariana Fendrychová Dis., Mgr. Jana Vlasáková, Mgr. Zdenka Doubravka a další spolupracovníci Cassiopei.

Vysvětlivky u jednotlivých výukových programů ...

VP stojí 60 Kč na žáka*,
avšak minimální cena za jeden
program je 900 Kč*

podmínka realizace: alespoň 4 objednávky
do 30. 11. 2017

* U speciálních a málotřídních škol možnost individuální domluvy.

ŠKOLA HROU V UČEBNĚ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

MOTÝLÍ KOUZLA

1.-2. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Jak žije motýl? Co se musí stát, než se vylíhne nový? Žáci si prožijí vývoj motýla od vajíčka po dospělého jedince a okusí, jaké to je býti housenkou i motýlem. Dozví se základní rozdíly mezi denním a nočním motýlem a naučí se jejich názvy. V rámci programu použité výtvarné aktivity rozvíjejí poznávání a vnímání barev.

ŽIVOT V MRAVENIŠTI

1.-2. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Pronikneme spolu do tajemného mraveniště a prozkoumáme uspořádání jeho chodeb a komůrek. Žáci se promění v mravečky a vydají se shánět potravu, budou však muset čelit různým nástrahám. Dozví se mnoho zajímavého ze života lesních mravenců. Na závěr programu si vyrobí a namalují mraveniště s mravenci. Program podněcuje žáky ke spolupráci a komunikaci.

ŽABKA ROZÁRKA

1.-2. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Žabka Rozárka provede žáky světem obojživelníků. Vše o jejich vývoji se žáci naučí hrou a veselou formou, porozumí jejich životu a řeči. Poznají žabi jídelníček a seznámí se s nejběžnějšími zástupci našich žab. Během programu si každá skupinka dětí vytvoří žabi portfolio.

SÝKORKA MODŘINKA

1.-2. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Žáci se hrou formou seznámí s nejnámějšími ptáky naší přírody. Zjistí, jak se rodí nový ptáček, kdo se o něj stará, co mu chutná a proč může létat. Celý program je obohacen o pohybové, smyslové a tvůrčí aktivity. Součástí programu je ukázka ptačích hnízd, vajíček, pírek a ptačí potravu.

POZNÁVÁME LESNÍ ZVÍŘÁTKA

1.-2. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Žáci se společně s liškou vydají do hlubokého lesa, kde se pomocí audionahrávek a jednoduchých hádanek seznámí s některými lesními zvířátky, jejich potravou, stopami a pelíšky. Celý program je obohacen o pohybové a smyslové aktivity. Na závěr programu si žáci s pomocí razítek zvířecích stop vytvoří mapu vlastního příběhu o potravinových vztazích.

POTRAVNÍ ŘETĚZCE – JÁ TĚ SNÍM

1.-2. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Žáci pochopí pojem „potravní řetězec“, postupné předávání energie a skutečnost, že i ten nejmenší živočich či rostlina je důležitá pro život těch ostatních. Zvířata rozdělíme na býložravce, masožravce a všežravce. Zahrajeme si na zvířátka, která se skrývají před predátorem. Vyzkoušíme si, jak máme dobrý čich, sluch a zrak. Žáci si nacvičí soustředění při lovu.

KOUZELNÁ JABLOŇ (ROK SADAŘE)

1.-2. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Žáci se seznámí s ovocnými stromy a jejich proměnami v průběhu roku. Ke každému období – jaro, léto, podzim a zima - si přiřadíme obrázky s typickými projevy v přírodě. Zahrajeme si na malé sadaře a vyzkoušíme si, jaké práce je provází v průběhu roku v ovocném sadu. Součástí programu je degustace křížal.

STROMEČEK, STROMEK, STROM

1.-2. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

V tomto programu se žáci podívají na strom od kořene až ke koruně. Naučí se rozlišovat některé stromy i jejich plody, zjistí, kdo bydlí pod kůrou, a dovědí se, jak se chovat v lese. Celý program je obohacen o pohybové a smyslové aktivity. Na závěr si společně vytvoříme knihu stromů.

JAK SE ŽIJE NA SKLÁDCE

1.-3. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Víte, koho můžete potkat na naší skládce? No přece paní Plastovou, pana Sklíčka, slečnu Papiřovou a jejich kamarády. Jak se jim tam žije, se jich ale raději neptejte. Zatímco se ve svém smradlavém domově pomalu rozkládají, sní o životě v novém kabátě. Jestli jim chcete pomoci, vyhodte je příště do správných kontejnerů. Že neumíte třídit odpad? Nevadí. My vás to v tomto programu rádi naučíme. Ve druhé části programu si žáci prakticky vyzkoušejí správné třídění odpadu.

VČELÍ KRÁLOVSTVÍ

1.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Žáci společně s lektorem prozkoumají velký model včely a dozví se mnoho zajímavostí o jejich životě. Zkusí se podívat na svět včelíma očima, opylovat květy či sbírat nektar. Prostřednictvím hry žáci na vlastní kůži pocítí, jak náročné a zároveň významné jsou včelí profese. Na závěr již jako zkušení obyvatelé úlu pomohou vyvinout nové včely. Program rozvíjí pozitivní vztah ke včelám a včelím produktům.

PAPÍROHRÁTKY

2.-5. tř.

60 Kč

min. 1050 Kč

2 hod.

Kolik práce se skrývá za tak obyčejnou věcí, jako je list papíru? Kdyby jej nebylo, nemohli byste číst ani tyto řádky. Pojďte si s námi vyrobit ruční papír a při tom si poslechněte papírový příběh, který je o jeho historii, výrobě, papírových produktech i o recyklaci. Aby si každý mohl vykouzlit svůj vlastní papírový originál, nezapomeňte si na program **přinést staré noviny. Program probíhá pouze v našich učebnách!**

MÝDLOVÁNÍ

1.-2. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

1 hod.

Na začátku programu si připomeneme, že čistota je půl zdraví a pak už hurá na tvoření. Blíží se Den matek, nebo Vánoce? Vlastnoručně vyrobené mýdlo se nám jistě bude hodit. Většinu času strávíme tvorbou mýdel pomocí **vykrajovátek – nezapomeňte si je na program přinést. Dále je vhodná pevná podložka na stůl pro každého.**

V případě absolvování v centru Cassiopeia 50 Kč (min. 750 Kč).

listopad – únor

POKUSY - KOUZELNÁ VODA

2.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2 hod.

Umí se sama proměnit z tekutého stavu na kostku ledu. Umí se jako pára vznášet ve vzduchu. Pružná blanka na jejím povrchu dokáže nadnášet lehké předměty a udrží ji ve sklenici, i když je hladina nad okrajem. Nechte se za pomoci pokusů okouzlit vlastnostmi vody.

listopad – únor

VODNÍ KOLOBĚHY

2.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2 hod.

To byste nevěřili, kolik toho voda v přírodě naběhá a jak se při tom dokáže proměňovat. Vydejte se s vodními kapkami na dobrodružnou cestu a poznejte všechny jejich podoby. Hravou formou se v programu dozvíte o koloběhu vody v přírodě a o jejím významu pro vše živé. Navíc zjistíme, jak lidé s vodou nakládají, odkud putuje až k nám do umyvadla a zamyslíme se, jak lze vodou šetřit. Také poznáme, že ne všude na světě je dostatek pitné vody. Nakonec budeme rádi, že voda běhá v potrubí za námi a my nemusíme chodit několik kilometrů za ní.

listopad – únor

EKOLOGICKY ŠETRNÁ DOMÁCNOST

4.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2 hod.

Macháčkovi vás zvou do své domácnosti s ekologicky šetrným provozem. Projdeme se jednotlivými pokoji a ukážeme si, jak šetří energiemi, jak se snaží co nejméně znečišťovat vodu, v kuchyni si vyzkoušíme třídění odpadu a ekologické nakupování. Uvědomíme si, že co do domu putuje a co z něj naopak odchází pryč, závisí na jeho obyvatelích.

listopad – únor

ZEMĚ JAKO NA DLANI

4.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2 hod.

Vydejte se s námi na cestu kolem světa. S mapou a cestovatelským deníkem navštívíme všechny podnebné pásy, od Arktidy až po rovník. Čeká nás tajemný vzkaz v Amazonském pralese, pozorování velkých savců savany nebo lovení ryb v Grónsku. Společně poznáme rozmanité ekosystémy, jejich faunu i floru. Nenechte si ujít tohle velké dobrodružství. **Na program doporučujeme přijít nejlépe k nám do Cassiopeii – můžeme tak využít více zajímavých pomůcek.**

SUPERMARKET JINÝMA OČIMA

4.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2 hod.

Každý z nás byl někdy nakupovat v supermarketu. Tentokrát se na supermarket podíváme jinýma očima. Prozkoumáme reklamní letáky a jejich slogany. Dozvíme se, jak vznikají slevy, proč jsou nákupní košíky tak obrovské nebo z jakého důvodu jsou sladkosti vystaveny u pokladen a pečivo až v zadní části obchodu. Podíváme se, jak vznikají reklamy, a na závěr si několik reklam sami vytvoříme.

říjen – duben

CESTY JÍDLA

3.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2 hod.

Pro vaše žáky připravíme rozmanité úkoly a hry, které je provedou cestou výroby potravin od semínka v půdě až po nákup hotových výrobků. Seznámí se s jedlými rostlinami, jejich pěstováním na poli a použitím pro lidskou výživu, se životem hospodářských zvířat a ekosystémem venkovského statku. Přijdou na to, co znamená značka bio a čím se liší ekologické zemědělství od běžných postupů. Na závěr si složí fantastické obrázky krajin, vytvořených z jídla.

říjen – duben

JAKÉ BUDE POČASÍ?

3.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2 hod.

O čem to bude: Představíme si počasí jako velkou hru, kterou spolu hrají přírodní živly. Přiblížíme si jeho krásu i dramatickost. Přijdeme na to, co ukazují různé druhy mraků na obloze, jak souvisí charakter počasí s prouděním vzduchu z různých světových stran, jak počasí určuje rytmus živé přírody, jak živá příroda spoluvytváří počasí a čím jej může ovlivňovat člověk.

Jak na to půjdeme: pantomimou, pexesem, pokusy, pohybovou dramaturgií, činností s obrázky, hádankami, hrou a přemýšlením.

říjen – duben

TAJEMSTVÍ ČASU

3.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2 hod.

O čem to bude: O tom, že všechno v přírodě má svůj přiměřený čas, a ten se liší, od několika minut života bakterie po nekonečný čas vesmíru. Budeme cestovat od času motýla k času labutě, člověka, stromu, řeky, kamene, planet a vesmíru. V každém nás čeká tematická aktivita. Prozkoumáme při tom každoročně se opakující děje v přírodě, délku života různých živočichů a stromů, změny míst za sto let, obtížnost zvětrávání hornin, významné události ve vývoji Země i vznik hvězd.

Jak na to půjdeme: vyprávěním příběhu, skládáním puzzle, porovnáváním obrázků, napodobováním přírodních dějů, hrami, soutěžemi, odhadem a malou fikcí.

říjen – duben

JAK SE ŽIJE V LESE

3.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2 hod.

O čem to bude: Co všechno tvoří les, v čem se podobá domu, na jakých „adresách“ najdeme jeho různé obyvatele, jak spolu navzájem souvisejí jejich životy, co by v lese nemělo chybět pohledem živočichů, kdo udržuje koloběh života, jaké úžitky poskytuje les lidem i krajině, jaké jsou zásady ekologicky šetrného hospodaření, jak poznáme výrobky ze „šetrného dřeva“, co ovlivňuje odolnost lesa proti přírodním katastrofám.

Jak na to půjdeme: sérií činností, soustředěných kolem velkého obrázku lesa na plátně, sestavováním „pavučiny“ vztahů, skládáním puzzle, hraním scének a drobných her, příběhem, přemýšlením nad problémovými otázkami.

říjen – duben

PUTOVÁNÍ PŘÍRODOU ČESKÉ REPUBLIKY

4.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

O čem to bude: Co všechno můžeme objevit v naší přírodě, jak se mění s nadmořskou výškou, jak horniny ovlivňují vzhled krajiny, které organismy obývají různá stanoviště, jak lidské činnosti ovlivňují biologickou rozmanitost, které ekosystémy vyžadují lidskou péči, jak se vyvíjí opuštěné pole nebo rybník, proč se vyhlašují chráněná území.

Jak na to půjdeme: Na šesti stanovištích žáci v malých skupinách řeší úkoly s pomocí obrázků, přírodnin a pracovního listu. Následuje sdílení odpovědí a vyvození poznatků. Poté hrajeme didaktickou hru „Přežít v krajině“.

říjen – duben

PUTOVÁNÍ PŘÍRODOU JIŽNÍCH ČECH

4.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

O čem to bude: o rozmanitých krajinách, které tvoří jižní část Čech, od pánví a pahorkatin až po horské oblasti. O živých organismech a ekosystémech, které k těmto krajinám náležejí. O tom, jak lidé utvářejí, chrání i ohrožují zdejší přírodu.

Jak na to půjdeme: žáci spolupracují v malých skupinách a „putují“ po připravených stanovištích. Každé stanoviště představuje jiný typ krajiny, je vybaveno kresleným obrazem, kartičkami s fotografiemi ekosystémů, živočichů a rostlin. Úkoly na stanovištích vedou žáky k rozluštění „klíčových slov“, jejichž společný význam poté zkusí odhalit. Ve druhé hodině si zopakujeme, rozšíříme a upevníme poznatky s využitím promítání na tabuli a hravých aktivit.

říjen – duben

ŽÍT A PŘEŽÍT V PŘÍRODĚ

4.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Výukový program na motivy stejnojmenné knihy německého biologa Josepha Reichholfy. Různé činnosti vsedě i v pohybu vedou žáky k odvozování poznatků z ekologie – jak se organismy přizpůsobují svému prostředí, co je důležité k přežití ve vodě, v písku, v horách a jinde, kde a jak přezimují různí živočichové, jak působí konkurence uvnitř druhu i mezi druhy, kdy mohou dva druhy žít ve stejném prostředí a jíst stejnou potravu, jak se různé organismy chrání před nebezpečím, jakou roli v přírodě hrají býložravci, predátoři, paraziti nebo choroby. To vše dává žákům příležitost nahlédnout do geniálního „řádu přírody“.

říjen - duben

ZE ŽIVOTA STROMU

3.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

O čem to bude: Jak různé druhy stromů usilují o zajištění potomstva, jak vypadají jejich „miminka“, jak kořeny stromů spolupracují s houbami; jak to, že voda teče tělem rostlin vzhůru; jaké „zázraky“ se odehrávají v listech, jak to vypadá uvnitř kmene stromu, jak vznikají pozoruhodné tvary stromů, kdy strom dodává do ovzduší kyslík a kdy se stává nejlepším „domovem“ pro různé živočichy.

Jak na to půjdeme: pomocí her, činností s obrázky i s textem, zviditelňování neviditelného, krátkých videí a dobře mířených otázek. V malých skupinkách, ve dvojicích, individuálně i všichni společně. Tento program se velmi vhodně doplňuje s terénním programem „Král Stromovky“.

říjen, duben - červen

CO VŠECHNO UMÍ ŘEKA?

3.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

O čem to bude: Tekoucí voda je tvůrčí síla. Hlubí údolí, úzká i široká. Razí si cestu rovně i v zatáčkách, vydává se novými směry. Přenáší, ukládá, tvaruje a přitom zní rytmickým mnohohlasem. Vše, co vytvoří, slouží rostlinám, živočichům i člověku...

Co budeme dělat: napodobovat tekoucí vodu vlastním pohybem, přiřazovat obrázky ke zvukovým nahrávkám, zkoumat tok řeky od pramene k ústí a odkrývat při tom tajemku, vybírat vhodná stanoviště podél řeky živočichům a rostlinám, pomocí experimentu v pískovišti testovat sílu tekoucí vody, pozorovat vývoj koryta a jeho zahlubování, vznik náplavů, ostrůvků či ramen a přicházet na to, co je důležité pro ochranu proti povodním. Tento program se velmi vhodně doplňuje s terénním programem „Řeka čaruje“.

Kde: U nás na Cassiopeie s využitím učebny a přírodní zahrady.

KULTURNÍ TRADICE

měsíc před Vánoci

OD ADVENTU DO VÁNOC

1.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2-2,5 hod.

Přijďte si k nám užít pravou vánoční atmosféru. Zjistíme, čím narození o Vánocích slavíme a povíme si jeho příběh. Připravíme staročeské vánoční překvapení a vyzkoušíme si různé zvyklosti. Mezi nimi nebudou chybět vánoční věštby, odlévání vosku, nebo převlékání za Borkorky, Lucie a Mikuláše.

Program probíhá pouze v našich učebnách.

měsíc před Vánoci

VÁNOČNÍ TVOŘENÍ

1.-5. tř. 70 Kč min. 1050 Kč 2-2,5 hod.

V programu si krátce přiblížíme tradice v době adventu a Vánoc. Vytvoříme si klidnou vánoční náladu bez spěchu a potřeby „nakupovat“ a budeme se soustředit na výrobu dárků a ozdob vlastníma rukama. Při výrobě využijeme nabídku přírodních a recyklovaných materiálů a hlavně svou fantazii. Žáci si vyzkouší vánoční tradice, procvičí jemnou motoriku, trpělivost a umění spolupráce. **Naši lektori s Vámi předem dohodnou materiál, který si žáci donesou. Většina materiálu je v ceně.**

Program probíhá pouze v našich učebnách.

měsíc před Velikonocí

VELIKONOCE

1.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2-2,5 hod.

Velikonoce, to není jen pondělí, kdy kluci chodí s pomlázkou a holky je polévají vodou. Objevíme, že Velikonoce patří ke křesťanským svátkům, povíme si Ježíšův příběh a vyzkoušíme velikonoční zvyky, ke kterým patří i Masopust, Popeleční středa, Kýchavá a Smrtná neděle nebo Zelený čtvrtek. V rámci programu si upečeme velikonoční Jidáše.

Program probíhá pouze v našich učebnách.

VELIKONOČNÍ TVOŘENÍ

1.-5. tř. 70 Kč min. 1050 Kč 2-2,5 hod.

Přiblížíme si tradice masopustu, doby půstu a Velikonoc. V příjemné velikonoční a jarní atmosféře budeme vlastníma rukama vyrábět dárky a ozdoby. K tvoření využijeme přírodní a recyklovaný materiál a hlavně svou fantazii. Program pomáhá rozvíjet jemnou motoriku, trpělivost a umění spolupráce. **Naše lektorky s Vámi předem dohodnou materiál (např. vajíčka), který si žáci donesou. Většina materiálu je v ceně.**

Program probíhá pouze v našich učebnách.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**DOMOV**

1.-3. tř. 60 Kč 2 hod.

Každý z nás si pod pojmem domov představí něco jiného. Pro někoho je to spokojená rodina, kde člověk vždy najde to, co potřebuje. Pro někoho znamená domov zázemí a pocit bezpečí, pro jiného zase místo, kam se může kdykoliv vrátit. V rámci programu mají žáci možnost sdílet se svými spolužáky názory na to, jak vnímají svůj domov, čeho si na něm cení nebo kdy jsou doma nejraději. Povídání se střídá s dalšími zajímavými aktivitami, jako je například společná stavba domu, pohybová hra nebo porovnávání našich domovů s domovy lidí v jiných zemích.

CESTA KOLEM SVĚTA

1.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Život na zemi je rozmanitý. My se společně podíváme na několik zajímavých míst ve světě. Vyzkoušíme si tradiční tanec s bojovnými Maory, seznámíme se s životem Indiánů, v Asii si vyzkoušíme jít s hůlkami a v Africe nanosíme vodu ze studny. Žáci budou vedeni k tomu, aby přijímaly rozmanitost jako přirozený a nezbytný jev. **Na program doporučujeme přijít nejlépe k nám do Cassiopei – můžeme tak využít více zajímavých pomůcek.**

ŽIVOT V AFRICE

2.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

V tomto programu se seznámíme s rozmanitostí afrického kontinentu. Budeme mít možnost nahlédnout, jak se žije dětem na venkově a také v chudších částech měst, a porovnáme jejich život s životem naším. Podíváme se do africké školy, zapojíme se do domácích prací, vyzkoušíme si tradiční způsob nošení vody a prohlédneme si předměty z Afriky.

PRÁVA A POVINNOSTI

2.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Každý člověk má určitá základní práva bez ohledu na to, jaký je nebo kde se narodil. Na druhou stranu s každým právem, které máme, souvisí i nějaká povinnost. V rámci různých aktivit se s konkrétními právy a povinnostmi seznámíme. Společně se pokusíme přijít na to, jak i sami žáci mohou pomoci, pokud vidí případy porušování práv ve svém okolí. Na závěr žáci ve skupinách sehraji scénky o vybraných případech porušování práv a sami se pokusí navrhnout vhodná řešení těchto situací.

BAREVNÝ SVĚT

2-5. tř. 60 Kč 2 hod.

V tomto programu si žáci uvědomí, že nic kolem nás není černé nebo bílé. Právě naopak, že svět i život je rozmanitý. A co víc? Dokonce to může být pro nás i přínosné. Podíváme se na situace, které jsou žákům blízké, a pokusíme se je společnými silami rozebrat tak, aby si žáci uvědomili, že na každou věc se dá dívat z různých úhlů pohledu. Uvědomíme si nezbytnost takového vnímání pro bezkonfliktní a vzájemně přínosné soužití s ostatními lidmi. Využijeme k tomu mj. pohybovou hru, diskuzi a drobné tvoření.

POJĎTE S NÁMI DO VIETNAMU

2.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

V tomto programu se vydáme na cestu do jihovýchodní Asie, konkrétně do Vietnamu. Postupně se dozvíme základní informace týkající se Vietnamu. Ukážeme si, jak se pěstuje rýže a společně se naučíme jíst hůlkami. Vyrobíme si klobouk, který ve Vietnamu neplní jen funkci módního doplňku, ale má i velký užitkový význam. V průběhu cesty se budeme snažit přijít na to, co máme společného a v čem jsme naopak rozdílní.

ŠKOLA HROU V PŘÍRODĚ

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Pro školní rok 2017/2018 jsme vytvořili novou nabídku výukových programů osobnostní a sociální výchovy. Představujeme Vám jejich novou lektorku:

Mgr. Zdenka Doubravka, 1975

Vystudovaná lektorka výchovy v přírodě, zážitkové pedagogiky a zdravého životního stylu na UP Olomouc. Organizovala adaptační kurzy na ZŠ a SŠ, vedla kurzy zážitkové pedagogiky pro učitele. Zkušenosti ze zahraničních projektů: environmentální programy pro školní třídy v USA, expediční programy v Jihoafrické republice. V Brněnském ekocentru Lipka působila jako lektorka pobytových programů.

září-říjen/ duben - červen

SPOLU

1.-5. tř. 70 Kč min. 1050 Kč 4 hod.

Podpůrný program zacílený na stmelení třídního kolektivu.

Opustíme školní lavice a vyběhneme ven – SPOLU! Čekají nás hry, při kterých spoluprací a komunikaci nejdál dojdeme. Tvořivé řešení úkolů a originalita jsou výhodou, dobrá nálada a podpora kamarádů přinese úsměv nás všech. Jdeme do toho – SPOLU!

Program doporučujeme jako výlet – po dohodě s lektorkou lze vybrat lokalitu v dosahu MHD České Budějovice, nebo lokalitu dostupnou vlakem. Pokud je nedaleko školy vhodná přírodní místo, program můžeme přizpůsobit i tomuto místu.

září-říjen/květen-červen

ADAPTAČNÍ KURZY

1.-5. tř. od 1500 Kč 3-7 dnů

Adaptační kurzy jsou vhodné pro nové třídní kolektivy, nebo pro kolektivy, které mají zájem zlepšit vztahy, rozvinout schopnosti komunikace, spolupráce, důvěru a sebezpoznání. Probíhají pod vedením lektorů se zkušenostmi z organizace, která jako první začala před 20 lety tyto kurzy systematicky rozvíjet.

Program je postaven na hrách, které postupně od seznámení vedou skupinu k rozvoji komunikace, spolupráce, k důvěře až ke schopnosti přijímat a řešit týmové i individuální výzvy. Program vyváženě kombinuje pohybové aktivity, tvořivé, přemýšlivé, komunikační i dramatické. Zážitky z nosných her jsou umocněny závěrečnou reflexí – pohled na skupinové a individuální dění v širším kontextu, uchopení dané zkušenosti pro život v třídním kolektivu. Čím delší program, tím dále je možné se se skupinou dostat.

JEDNODENNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ PROGRAMY

Pro školní rok 2017/2018 jsme vytvořili tři výukové programy, vycházející z permakulturních principů. Tyto programy vznikly v rámci projektu Přírodní architekti podpořeného MŽP (další informace k tomuto projektu naleznete na našich webových stránkách). Doporučujeme si postupně objednat všechny tři programy, ale je také možné uskutečnit pouze některý z nich.

Permakultura je vytváření trvale udržitelných systémů na základě spolupráce s přírodou. Je založena na pozorování a využívání přírodních koloběhů a vztahů k designování všeho, co potřebujeme k životu.

duben-červen

AŽ DOJDE ROPA

3.-5.tř. 60 Kč min. 900 Kč 2,5-3 hod.

Simulační hra v terénu o těžbě ropy a cestování zbožím. Máte chuť na jablko? Tušíte kolik má za sebou potravinových kilometrů? Pochází z dalekého Peru, z Evropy nebo ze sousedovy zahrádky? Při programu se dozvíme, jak to poznat a proč je to vlastně důležité. Proměníme se v těžaře ropy i v dopravní prostředky. Společně budeme hledat možnosti jak zkrátit cestu jídla. Při hrách si venku zaběháme, zapřemýšlíme a odneseme si obrázkovou kartu s naším příběhem.

Pozn. Děti si na program donesou jablko, jehož původ znají (kde ho koupili/dostali, z jakého místa/země pochází)

květen-červen

POZORUJ A JEDNEJ

3.-5.tř. 60 Kč min. 900 Kč 2,5-3 hod.

Prožijeme příběh dětí, které dostaly možnost ovlivnit životní prostředí v místě, kde žijí. Rodina Principálových nám představí dvanáct principů fungujících v přírodě i u nich doma: například že je lépe nejprve pozorovat a až potom jednat; dělat malé a pomalé kroky; ujistit se, že z práce, kterou děláme, budeme něco mít; používat obnovitelné zdroje a materiály aj. Uvidíme, jak s přírodou spolupracovat a rozumět přírodním zákonitostem. Program chce formou drobných her v terénu nabídnout a představit jednu z možných odpovědí na globální problémy – plánování ve spolupráci s přírodou, permakulturu.

PŘÍRODNÍ ARCHITEKTI

3.-5.tř. 60 Kč min. 900 Kč 2,5-3 hod.

Staneme se architektky, kteří navrhují vlastní domek šetrný k nim i k přírodě. Rozdělíme se na více skupin (rodin) a pustíme se do stavby podle přírodních principů. Celá třída tak vytvoří spolupracující vesničku. Inspirujeme se ze světa zvířat a rostlin v tom jak zacházet s vodou, teplem a odpadem. Cílem naší venkovní hry, při které se zapojí naše těla i mozky, je vytvořit místo, kde jsme spokojeni my, naši sousedé i vše živé okolo nás.

září-říjen/ květen-červen

VČELKOHRAŇÍ

1.-2.tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Jednoho dne pana Šlupku píchla v jeho jabloňovém sadu včela a on se rozhodl všechny včely vyhnat. Co se, ale nestalo! Na jabloních pana Šlupky nevyrostlo ani jedno jablíčko. Pojdme spolu zjistit, proč se říká „pilný jako včelka“ a co můžeme udělat pro to, aby na všech jabloních rostla jablíčka.

Program je součástí projektu „Venku je nám líp 2016“ podpořeným MŽP a je realizován na školních zahradách či v blízké zeleni základních škol.

září-říjen/květen-červen

BYLINKOVÉ KRÁLOVSTVÍ

1.-2. tř. 60 Kč min. 900 Kč 2 hod.

Král Čajík provází žáky po svém království. Během této cesty se potká s několika představiteli z rodu keřů, stromů a květin. Žáci se seznámí s pěti nejznámějšími léčivými rostlinami a zjistí, které jejich části oplývají nejsilnější kouzelnou mocí. Pro lepší zapamatování využijeme všech pět smyslů a naučíme se kouzelná zařítka.

Program je součástí projektu „Venku je nám líp 2016“ podpořeným MŽP a je realizován na školních zahradách či v blízké zeleni základních škol.

květen-červen

U NÁS NA ZAHŘÁDCE

1.-3. tř. 70 Kč min. 1050 Kč 2 hod.

Poznávání zvláštností Ukázkové přírodní zahrady v okolí budovy organizace Cassiopeia v Českých Budějovicích - smíšené záhony, ptačí budky, suchá zídka, rybníček, rašeliniště, stromy a keře, kompost. Nebude chybět ani procházka po smyslovém chodníčku a ochutnávka bylinkového čaje. Během programu se Vám budou věnovat dva lektori, kteří si žáky rozdělí do skupinek, tak aby všichni měli možnost si zvláštnosti zahrady pečlivě prohlédnout, prozkoumat a některé i vyzkoušet na vlastní kůži.

Každý si s sebou vezme kelímek na zasazení rostlinky.

květen, červen

V PŘÍRODĚ SI PORADÍME

3.-5. tř. 70 Kč min. 1050 Kč 4 hod.

Prožijte dobrodružství Robinsona Crusoa – jako trosečníci na neznámém ostrově si zabezpečte základní potřeby k přežití: přístřešek, oheň a jídlo. Naučte se dovednosti, díky kterým se můžete cítit v přírodě bezpečněji a příjemněji. Pak pro vás bude snazší vydávat se za dobrodružstvím a příroda vám bude bližší. Možnost výběru lokality v dosahu MHD České Budějovice nebo výlet do blízké lokality vlakem.

VÍM, KDE JSEM, KUDY SE DÁT, VÍM, KDE POKLAD VYČMUCHAT!

3.-5. tř. 70 Kč min. 1050 Kč 4 hod.

- Umění orientace a navigace
Staneme se průzkumníky tajného území „Nikde nikdo“ – jen slunce nad hlavou, mech a severní vítr. Poradí šifra, kde najít mapu? Poradí tažní ptáci, jak mapu zorientovat? V prozkoumaném území si budeme navzájem schovávat poklady, kreslit k nim mapy a pak je hledat. Co se všechno naučíme? Jak poznat světové strany, jak mapu zorientovat, jaké značky se používají v turistické mapě. Dozvíte se, co dělat, když se ztratíte, nebo když nemáte mapu. Čeká nás spousta her a praktických zkoušek. Možnost výběru lokality v dosahu MHD České Budějovice nebo výlet do blízké lokality vlakem.

říjen; duben - červen

LESNÍ STEZKA

2.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč

Kam se vydáme: do lesa na okraji Č. Budějovic (Borek, Máj)

Na jak dlouho: cca 3 hodiny, dle dohody.

O čem to bude: Ke komu jdeme do lesa na návštěvu, co všechno slouží jako úkryt a potrava živočichům, podle čeho poznáme, kdo tu žije, jaké tu rostou stromy, co nám o lese prozradí byliny, kolik je různých mechů, kdo udržuje koloběh života v lese, co je tu „od přírody“ a co změnil člověk, co je důležité pro zdravý les, co všechno může v lese stát za povšimnutí a vzbudit zájem dětí.

Co budeme dělat: pozorovat, zkoumat, objevovat, hrát, přemýšlet a možná něco tvořit. Program je variabilní podle lokality a ročního období. Součástí programu na Borku je krátký vstup do bývalé těžebny kaolinitu („Orty“).

duben - červen

ŘEKA ČARUJE

3.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč

Kam se vydáme: na dolní tok řeky Malše, kde spontánní příroda proniká do města a vytváří jedinečné prostředí pro lidi, ostatní živočichy i rostliny.

Na jak dlouho: cca 3 hodiny, dle dohody.

O čem to bude: s čím si „hraje“ řeka a co přitom tvoří, jakou sílu má tekoucí voda, kde podemilá břehy a kde tvoří náplavy, jak vzniká zákrut, ostrov, slepé rameno, kterým živočichům a rostlinám vytváří řeka místo pro život, jak vyvěrá voda z podzemí a čím to, že je rezavá...

Co budeme dělat: pozorovat, objevovat, zkoumat, experimentovat, hrát smyslové i pohybové hry. **Jak se tam dopravit:** Program začíná i končí u Velkého jezu na Malši v Č. Budějovicích. Nedaleko se nachází zastávky autobusů MHD a vlaková stanice České Budějovice – jižní zastávka.

duben - červen

KRÁL STROMOVKY

2.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč

Kam se vydáme: do českobudějovické Stromovky (sraz za Kauflandem)

Na jak dlouho: 2 – 3 hodiny, dle domluvy.

Co nás čeká: Nedaleko místa srazu je ukryt obraz „Krále Stromovky“. Představí nám všechny druhy stromů, které máme navštívit, a předá nám úkoly, které u nich máme splnit. Z každého úkolu se dozvíme o stromech něco důležitého. Na počest Krále Stromovky si zahrajeme smyslové a pohybové hry se stromovou tematikou.

RYBNÍK JAKO DŮM – VRBENSKÉ RYBNÍKY

1.-5. tř.

60 Kč

min. 900 Kč

2,5 hod.

Kam se vydáme: do přírodní rezervace Vrbenské rybníky na okraji Č. Budějovic (lokalita je dostupná MHD).

Co nás čeká: Rybník, to je víc než voda a ryby. V rybníce a kolem něj žije spousta živých organismů. Stačí jen pozorovat, naslouchat, sáhnout miskou pod hladinu, zblízka zkoumat listy rákosu a kmeny starých dubů na hrázi. Budeme pozorovat vodní ptáky na hladině, lovit vodní hmyz a pozorovat jej v malém „akváriu“ s lupou. Zjistíme, proč je život v jednom rybníce bohatší než v druhém, co se smí a nesmí v přírodní rezervaci. Zahrajeme si hry ze života u rybníka a suchou nohou projdeme tajuplnou bažinou. Na podzim si budeme všimát, jak se příroda kolem rybníků připravuje na zimu, a některé jevy si přiblížíme hrou.

duben - červen

RYBNÍK JAKO DŮM – ŘEŽABINEC

3.-5. tř.

75 Kč

min. 1200 Kč

Kam se vydáme: Do národní přírodní rezervace Řežabinec a Řežabinecké tůně (lokalita dostupná vlakem do stanice Ražice).

Na jak dlouho: dle odjezdu a příjezdu vlaků, 2,5 - 4 hodiny. Program lze vhodně doplnit návštěvou muzea přírody a železnice v Ražicích (<http://www.razice.cz/spejchar/muzeum/o-muzeu>).

O čem to bude: Jak se šíří rákosí kolem břehů rybníka, kteří živočichové v něm žijí a jak jej využívají, které živočichy můžeme objevit na hladině, které pod hladinou, co ovlivňuje jejich početnost a rozmanitost, jaký příběh ukrývají Řežabinecké tůně plné vzácných obojživelníků, kterým ptákům slouží budky na stromech, co se smí a nesmí v rezervaci a proč to tak je.

Co budeme dělat: pozorovat, zkoumat, experimentovat, odhalovat souvislosti, hrát hry.

září, říjen, duben-červen

DÍVČÍ KÁMEN – CESTOVÁNÍ ČASEM

3.-5. tř.

75 Kč

min. 1200 Kč

Kam se vydáme: na území dávného keltského města, na zříceninu středověkého hradu a do unikátní přírody v CHKO Blanský les.

Na jak dlouho: dle dopravního spojení, zpravidla 4 hodiny.

Co se bude dít: Zveme vás na cestování časem do minulosti vzdálené stovky i tisíce let. Projdeme po zbytcích opevnění keltského města, kde potkáme už jen „lesní duchy“. Pokusíme se uhadnout, kteří z nich nám sdělují o Keltech pravdivé informace, a kteří si vymýšlejí. Jméno pradávného města vyluštíme v tajence po důkladném průzkumu památné Třísovské lípy. Na hradě Dívčí kámen vyšleme skupinky dětí na průzkum s mapkou a úkoly v pracovním listu. Po splnění úkolů je dovedeme k místu, kde se ukrývá malý „poklad“.

Jak se tam dopravít: vlakem (do stanice Třísov), případně zájezdovým autobusem. Do ceny není zahrnuta doprava ani vstupné na hrad (děti 20 Kč, pedagogický doprovod zdarma).

STEZKA HRABĚNKY TEREZIE

2.-5. tř.

75 Kč

min. 1200 Kč

Kam se vydáme: do národní přírodní rezervace Tereziino údolí u Nových Hradů, kde se příroda poutavě prolíná s historií.

Na jak dlouho: dle dopravního spojení, program trvá nejméně 3 hodiny.

Co se bude dít: Na okružní stezce, dlouhé asi 4 km, propojujeme pozorování přírody s historickými motivy. Objevujeme „divotvorné stromy“, odhalujeme původ jejich zvláštních tvarů, s pomocí nalezených přírodnin luštíme příjmení hraběnky i jméno místní říčky, zkoumáme originální architekturu larev chrostíků v potoce i zarůstání ruiny domu rostlinami. Za teplého počasí si děti užijí chůzi naboso po dlouhém smyslovém chodníčku a přechod úzké říčky k desetimetrovému vodopádu.

Jak se tam dopravít: linkovým nebo zájezdovým autobusem (cena dopravy není zahrnuta v ceně programu).

říjen, duben, květen

PO STOPÁCH ČERNÉHO RYTÍŘE

3.-5. tř.

75 Kč

min. 1200 Kč

Kam se vydáme: z osady Purkarec (mezi Hlubokou a Týnem nad Vltavou) na lesní zříceninu Karlova Hrádku.

Na jak dlouho: 3-4 hodiny, dle domluvy.

Co nás čeká: Černý rytíř je legendární postava, zahalená tajemstvím. Jisté je, že obsadil prázdný a napůl zbořený Karlův hrádek. Vydejme se společně po jeho stopách. Budeme přitom bystřit všechny smysly a na hrádku sehrajeme průzkumnou hru. Ta nás dovede až k portrétu Černého rytíře. Nakonec vyjde najevo, že všechny informace o Černém rytíři byly pravdivé, ale kdo by mohl čekat, že to bude...

Jak se tam dopravít: zájezdovým autobusem (cena dopravy není zahrnuta v ceně programu). Program je vhodný jako součást školního výletu.

květen, červen

PÍSEČNOU PLÁŽÍ DO LEDOVÝCH DOB

3.-5. tř.

75 Kč

min. 1200 Kč

Kam se vydáme: na Veselské pískovny a písečný přesyp u Vlko v CHKO Třeboňsko.

Na jak dlouho: 3-4 hodiny, podle domluvy a dopravního spojení.

O čem to bude: Co je to vlastně písek, z jakých zrn se skládá, jak a kdy se nahromadil ve zdejší krajině, jak vypadá pravá písečná duna, jak se vyvíjí příroda na místech po těžbě písku, které organismy osídlují holé písčiny, písčité stěny, písčité cesty a tůně na dnech těžebních jam, proč jsou pro ně pískovny důležité a jak je lidé mohou chránit, i když o tom neví.

Co budeme dělat: pozorovat, objevovat, zkoumat, experimentovat, napodobovat přírodní děje, hrát hry a zamýšlet se nad „dobře mířenými“ otázkami.

Jak se tam dopravít: Lokalita je dostupná vlakem (do stanice Vlko nad Lužnicí) nebo zájezdovým autobusem (cena dopravy není zahrnuta v ceně programu).

konec dubna

VODA NAD ZLATO

4.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč

Kam se vydáme: na území přírodní památky Tůně u Hajské, poblíž Strakonice, kde vodní život vzkvétá v jámách po dávných zlatokopech.

Na jak dlouho: cca 3 hodiny, dle domluvy.

O čem to bude: Čím se liší tůně od jiných stojatých vod, pro které rostliny a živočichy jsou důležité, jak souvisí velikost, hloubka či zastínění s životem v tůních, co je nutné dělat pro jejich dlouhodobé zachování, jaké „příběhy“ stály u vzniku zdejších tůní.

Co budeme dělat: vyhledávat tůně podle obrázků v pracovním listu, zkoumat jejich vlastnosti a osídlení, luštit tajenku ze získaných indicií, lovit a pozorovat vodní bezobratlé živočichy, hrát hry na motivy života v tůních.

Jak se tam dopravit: z vlakového nádraží ve Strakonících (cesta na lokalitu 30-45 minut).

duben, květen

ZA MĚSTEM V DIVOČINĚ

4.-5. tř. 60 Kč min. 900 Kč

Kam se vydáme: podél pravého břehu Otavy na strakonickém Podskalí, kde v úzkém prostoru „vládné“ spontánní příroda. Sraz s lektorem na nádvoří strakonického hradu.

Na jak dlouho: cca 3 hodiny, dle domluvy.

O čem to bude: Jak se vyvíjí příroda na neobhospodařovaném pozemku, které rostliny se zde prosazují, a kteří živočichové jim v tom pomáhají, co je ryze „přírodní“ a co je utvářené lidskou činností, jaké vlastnosti má přirozený les, co všechno roste na skále, kdo je tady „náplava“ ze Šumavy.

Co budeme dělat: napodobovat přírodní děje, pracovat s obrázkovými a textovými pomůckami, luštit tajenky, rámovat přírodní obrazy, poslouchat zvuky okolí, hrát opakovací hru.

červen

BYLINKY A RENESANCE NA ZÁMKU KRATOCHVÍLE

1.-3. tř. 60 Kč min. 1200 Kč 75 min.

V rámci programu poznáme jedinečnost renesance v architektuře a na zahradě, kde zjistíme, že záhony geometrických tvarů jsou plné nejenom krásných květin, ale i zeleniny a bylinek. Přeneseme se do dob, kdy letohrádek navštěvovali šlechtici Petr Vok a Vilém z Rožmberka. Jako jejich poddaní se podíváme do neznámých zákoutí zámku a jeho okolí, kde nás čekají úkoly od mistra řemeslníka, zahradnice či dvorního malíře.

Žáci poznají několik základních bylinek a jejich využití, setkají se s živou geometrií a vyzkouší si různé výtvarné techniky. Program podněcuje žáky ke spolupráci, provází ho pohybové a smyslové aktivity.

Můžete si objednat navazující hodinovou prohlídku zámecké vily s výkladem pro žáky, kde si budou moci zmíněné šlechtice prohlédnout na obrazech a dozví se něco o jejich životě.

Prohlídka se platí na místě; 20 Kč dítě do 6 let, 80 Kč žáci od 6-18 let + dozorující doprovod zdarma. Můžete se těšit na didaktickou publikaci „Objevování renesanční zahrady zámku Kratochvíle“, kterou dostanete k prohlídce.

Objednání programu a popřípadě prohlídky zámku (zařizuje Mariana Fendrychová) je nutné nejpozději měsíc předem. Možnost objednat pro dvě třídy za sebou. Cena prohlídky zámku se řídí podle aktuálního ceníku dostupného na webových stránkách zámku (www.zamek-kratochvile.eu).

VÍCEDENNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ PROGRAMY

nabízíme ve spolupráci s poskytovateli ubytování a stravy v blízkosti zajímavých přírodních lokalit. Program probíhá v terénu (pouze za nesnesitelného počasí lze zajistit náhradní program v interiéru), je zaměřen na poznávání a prožitky přírody. Základní varianty jsou třídení (1. den odpolední program, 2. den celodenní program, 3. den dopolední program), lze však dohodnout kratší i delší program. Uvedené ceny programů jsou orientační vzhledem k možným změnám u poskytovatelů služeb.

květen, červen / **orientační cena 1250 Kč (ubytování, strava, lektorné)**

NOVOHRADSKO – TEREZINO ÚDOLÍ

3.-5. tř.

Program

1. den: Stezka hraběnky Terezie – okruh v národní přírodní rezervaci Tereziino údolí (3-4 hodiny, cca 4 km), prožitkové a přírodovědné aktivity vsazené do kontextu místní historie, za příznivého počasí hmatové chodníčky v Kneippových lázních, přechod říčky k vodopádu. Návrat na místo ubytování kolem 17. hodiny.

2. den: dopolední program v Nových Hradech: historicko-přírodovědný program v PP Sokolí hnízdo, na hradě a v zámeckém parku; po dohodě možnost návštěvy historické kovárny. 12:00 odjezd místním busem na Hojnou Vodu, odpoledne výstup na Kraví horu, výraznou dominantu severní části Novohradských hor s rozhlednou na vrcholu. Přírodovědné a prožitkové aktivity na 4 km okruhu s převýšením cca 200 m, velmi atraktivní prostředí (velké balvany, skalní „městečko“, pralesovitá bučina aj.) Cesta zpět místním busem, návrat na místo ubytování před 18. hodinou. Plné jízdné 42 Kč / dospělá osoba (stav v červnu 2017).

3. den: závěrečný program v místě ubytování – opakovací úkoly a hry, získávání indicií k nalezení „pokladu“.

Ubytování: penzion Hamr, přímo v Terezině údolí (www.penzionhamr-novehrady.cz). Kapacita 34 lůžek. Ve volném čase možnost využití ohniště, trampolína, kolotoč. Za nesnesitelného počasí náhradní program v prostoru restaurace.

Strava: plná penze v místě ubytování (zpravidla začínáme i končíme obědem), na druhý den místo oběda cestovní balíček. Možnost volby jídel z jídelního lístku (i více druhů najednou).

květen, červen / **orientační cena 1250 Kč (ubytování, strava, lektorné)**

SLEPIČÍ HORY

4.-5. tř.

Program

1. den: Lesní divočina – okružní trasa ve Slepíčovských horách, cca 8 km svižnějším tempem, atraktivní a náročný terén. Průzkum skalního městečka, výstup na vrchol Slepice s pralesovitou rezervací a nádhernou skalní vyhlídkou, průběžné aktivity zaměřené na poznávání lesa, geocaching („kešky“).

2. den: Jak si voda hraje s kameny – celodenní výlet do údolí Černé, cca 8 km pomalým tempem, atraktivní a náročný terén. Hluboké podhorské údolí s balvanitým řečištěm a „skalními obry“ ve svazích. Prožitkové a přírodovědné aktivity (zaměření na neživou přírodu). Přechod říčky po kamenech, výstup na zříceninu hradu Sokolčí, hledání modrých kamínků v náplavech, vlez do malé jeskyňky, geocaching.

3. den: závěrečný program v místě ubytování – opakovací úkoly a hry, získávání indicií k nalezení „pokladu“.

Ubytování: areál dětského letního tábora Velké Skaliny u Benešova nad Černou (pokoje ve zděné budově). Ve volném čase možnost využití hřišť a sportovního náčiní (volejbal, basketbal, fotbal aj.), ohniště. Za nesnesitelného počasí lze využít vnitřní prostory pro náhradní program.

Strava: plná penze v místě ubytování (zpravidla začínáme i končíme obědem), na druhý den místo oběda cestovní balíček. V místě nejsou dostupné žádné obchody.

květen, červen / **orientační cena 1250 Kč (ubytování, strava, lektorné)**

TŘEBOŇSKO

2.-5. tř.

Program:

1. den: „Pod dubem, za dubem“ – pozorovatelské, výzkumné a hravé aktivity zaměřené na (staré) stromy, jejich význam pro krajinu a živočichy. Před obědem krátký program na hrázi Opatovického rybníka, odpoledne na území přírodní památky Branské douby.

2. den: „Rybník jako dům“ – pozorovatelské, výzkumné i hravé aktivity zaměřené na ekosystém rybníka, vodní živočichy a rostliny, rybářské hospodaření a historické budování rybníků. Dopoledne u rybníka Velké Stavidlo, odpoledne cesta po hrázích do Třeboně zakončená návštěvou záchrané stanice pro volně žijící živočichy (vstupné 20 Kč).

3. den: Čertův dub – dopolední program s opakovací hrou a závěrečnou cestou po stopách místní pověsti. Cesta je spojena s orientačním úkolem, pozorováním přírody a možností využít cvičebně herní prvky na Stezce zdraví.

4. den: Scénář programu lze podle okolností měnit, včetně možného zařazení výukového programu „Cesta do Země bludiček“ v národní přírodní rezervaci Červené Blato (lokalita dostupná jen zájezdovým autobusem, anotace je uvedena výše u jednodenních programů).

Ubytování: penzion a ekofarma Mlýnský dvůr (www.mlynsky-dvur.cz), v podnětném přírodním prostředí, 2 km jižně od Třeboně. 3-4 lůžkové pokoje, 6 lůžkové apartmány (maximální kapacita 53 lůžek). Za nesnesitelného počasí lze využít vnitřní prostory penzionu pro náhradní program.

Strava: plná penze v místě ubytování (zpravidla začínáme i končíme obědem).

květen, červen / **orientační cena 1400 Kč (ubytování, strava, lektorné)**

BLANSKÝ LES

4.-5. tř.

Program:

1. den: Klet: environmentální výukový program s lesní tematikou během výstupu na nejvyšší horu Blanského lesa. Na vrcholu se nachází nejstarší kamenná rozhledna v Čechách (vstupné 10 Kč / žák, 20 Kč / dospělá osoba). Délka výstupu 6 km (+ stejně dlouhý sestup po jiné trase), převýšení více než 500 m.

2. den: Dívčí kámen – cestování časem: environmentálně – historický program na jedné z nejpodnětnějších lokalit CHKO Blanský les (keltské oppidum Třisov, památná třisovská lípa, zřícenina hradu Dívčí kámen, naleziště drahých kamenů, přírodní rezervace Holubovské hadce). Bližší informace najdete v nabídce jednodenních programů. Vstupné na Dívčí kámen 20 Kč / žák, pedagogický doprovod zdarma. Doprava vlakem do Třisova / Holubova a zpět.

3. den: závěrečný program v okolí místa ubytování - cesta k impozantnímu výhledu na Zlatou Korunu a údolí Vltavy, spojená s opakovacími úkoly a získáváním indicií k nalezení malého „pokladu“.

Dle dohody lze do pobytového programu zařadit prohlídku ve zlatokorunském klášteře (70 Kč / žák)

i klášterní knihovny se svazky starými několika století.

Ubytování: penzion U klášterní sýpky, Zlatá Koruna (www.uklasternisyvky.cz). Možnost sportovního vyžití ve volném čase, za nesnesitelného počasí lze uskutečnit náhradní program ve společenském sále.

Strava: plná penze v místě ubytování (zpravidla začínáme i končíme obědem), na druhý den místo oběda cestovní balíček.

květen, červen / **orientační cena 1250 Kč (ubytování, strava, lektorné)**

ČESKÁ KANADA

4.-5. tř.

Program:

1. den: environmentální výukový program v údolí Struha se zaměřením na ekosystém potoka v pramenné oblasti, přírodní děje, které jej utvářejí a mění, jeho osídlení živými organismy a působení na okolní přírodu. Výstup na Vysoký kámen (738 m. n. m.) spojený s průzkumem originálních tvarů zvětrávání žuly. Délka trasy 8 km.

2. den: environmentální výukový „Sochy přírody“ - poznávací a prožitkové aktivity na 12 km okruhu, kde přírodní živly a čas opracovaly žulové balvany do podoby rozkrojeného chleba, kopečkové zmrzliny nebo obřího „puzzle“. V lese objevíme křišťálové studánky a nad rybníkem Zvůle „žijou sochu“ starou několik set let.

3. den: závěrečný program v okolí místa ubytování - opakovací úkoly a hry, získávání indicií k nalezení „pokladu“.

DALŠÍ AKCE POŘÁDANÉ CASSIOPEIΟΥ

VE ŠKOLNÍM ROCE 2017/18

Evropský den bez aut (22.9.2017)

V rámci evropského týdne mobility pořádá odbor ochrany životního prostředí města České Budějovice a CEGV Cassiopeia akci s environmentální tematikou na náměstí Přemysla Otakara II. v Č. Budějovicích. Dopoledne se účastní přihlášené mateřské i základní školy. Odpoledne bude program pokračovat pro veřejnost. Přihlašovat se můžete na e-mail: akce.cass@gmail.com. Akce je zdarma.

Seminář „Zelený ostrov“

pro pedagogy 1. stupně ZŠ a mateřských škol (3.10.2017)

Účastníci se aktivně seznámí s metodickými materiály a pomůckami ze stejnojmenného projektu, které získají zdarma pro svou školu. Příběh o vzniku ostrova Krakatau a na něj navázané aktivity pomáhají dětem porozumět přírodním zákonitostem a působení člověka na životní prostředí.

Konference EVVO pro pedagogy v Jihočeském kraji

17.10.2017 Konference „Podzimní den EVVO“ pro pedagogy MŠ v Jihočeském kraji.

14.11.2017 Konference „Podzimní den EVVO“ pro pedagogy ZŠ v Jihočeském kraji.

15.11.2017 Konference „Podzimní den EVVO“ pro pedagogy SŠ v Jihočeském kraji.

Program konferencí zahrnuje představení aktuálních nabídek aktivit EVVO pro školy v Jihočeském kraji, sdílení aktuálních informací, příklady dobré praxe EVVO ve školách, praktické dílny s náměty na začleňování EVVO do školní praxe, prezentaci metodických materiálů, výukových pomůcek a publikací.

Bližší informace k seminářům a konferencím: RNDr. Eva Koutecká, koutecka@cegv-cassiopeia.cz

Mikulášovy časy (5.12.2017)

- pravidelná akce probíhající v přírodní zahradě v sídle naší organizace v Č. Budějovicích. Dříve než nastane slavnostní okamžik příchodu Mikuláše s andělem, mohou si děti s rodiči vyzkoušet rozmanitá stanoviště. Případné dotazy na e-mail: akce.cass@gmail.com

Den dětí (1.6.2018)

- pravidelná akce probíhající v přírodní zahradě v sídle naší organizace v Č. Budějovicích. Dopoledního programu se účastní děti ze speciálních škol, odpolední program navštěvují děti (často spolu s rodiči) ve volném čase. Pro účastníky připravujeme rozmanité úkoly a hry na několika stanovištích. Případné dotazy na e-mail: akce.cass@gmail.com

Akce mezinárodního projektu „Children In Permaculture – Děti v permakultuře“

- dvoudenní seminář pro pedagogy mateřských škol a 1. stupně základních škol v Českých Budějovicích (3/2018)
  - seznámení s principy permakultury (angl. permanent culture) a možnostmi jejich začleňování do výuky; seznámení s metodickými materiály, vyvinutými ve spolupráci s evropskými partnery, praktické ukázky aktivit a výukových bloků pro interiérovou i venkovní výuku
- mezinárodní konference na Toulcově Dvoře v Praze (4.-5.5.2018)
  - jedinečné setkání pro všechny zájemce o permakulturu a udržitelný rozvoj; možnost shlédnout příklady dobré praxe začleňování permakultury do školní výuky, seznámit se s nově vytvořenými metodickými materiály, navázat kontakty a poznat zajímavé lidi

Bližší informace k akcím projektu Children In Permaculture: Mgr. Tereza Velehradská, velehradska@cegv-cassiopeia.cz

Kde nás najdete?

**Centrum environmentální
a globální výchovy Cassiopeia**
Jizerská 4
370 11 České Budějovice

telefon: 725 515 994
e-mail: info@cgv-cassiopeia.cz
web: www.cgv-cassiopeia.cz

Výukové programy podporuje Statutární město České Budějovice – Projekt ekologické výchovy „Terminál“, Krajská síť environmentálních center Krasec, Jihočeský kraj a Ministerstvo životního prostředí.

Cassiopeia vznikla při základním článku Hnutí Brontosaurus Forest

